

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 4554 din 12.11. 2021

La nr. 312 din 02 noiembrie 2021

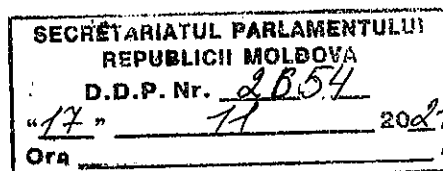
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.*

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7527 din 11.11.2021

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (art.31)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova la compartimentul Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta și expedia recomandări referitoare la proiectul prenotat.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „*Proiectul de lege urmărește să asigure judecătorii Curții Constituționale cu facilitățile necesare și corespunzătoare mandatului pe care îl dețin în cazurile de circulație peste hotarele Republicii Moldova în interes de serviciu.*”

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în vederea eliberării pașapoartelor diplomatice judecătorilor de la Curtea Constituțională.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a facilita reprezentarea de către judecătorii Curții Constituționale a intereselor statului sau, în cazurile strict prevăzute de legislație.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În textul notei informative se prezintă argumente referitoare la condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”.

Deși în nota informativă se menționează că: „*[...] modificările de lege propuse nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.*” totuși, rezultând din prevederile anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020, la compartimentul „NOMENCLATORUL SERVICIILOR prestate de către Agenția Servicii Publice și tarifele la acestea”, poziția 7.1. Servicii de confecționare a documentelor de stat, a blanchetelor de evidență strictă și simplă și poziția 7.1.6. pentru personalizarea pașaportului diplomatic este stabilit tariful de 650 lei, fapt ce denotă implicarea unui cost pentru perfectarea pașaportului diplomatic.

Astfel, în notă se atestă lipsa sursei de finanțare, cât și estimarea cheltuielilor necesare pentru perfectarea pașapoartelor diplomatice judecătorilor de la Curtea Constituțională.

Prin urmare, pentru a asigura punerea în aplicare a proiectului de lege, se reține necesitatea completării notei informative cu fundamentarea economico-financiară în conformitate cu prevederile lit.e) alin.(1) art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, fapt care va duce la realizarea scopului propus, și, implicit, a interesului public.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări directe ce vizează activitatea agenților/entităților publice, însă, în procesul de aplicare, va implica activitatea entităților publice responsabile de perfectarea pașapoartelor diplomatice judecătorilor Curții Constituționale, în conformitate cu prevederile ce decurg din proiectul prenotat.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către un grup de deputați în Parlament și are drept scop de a opera unele amendamente la Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în vederea eliberării pașapoartelor diplomatice judecătorilor de la Curtea Constituțională.

Totodată, în procesul de elaborare proiectul de lege a fost promovat cu respectarea exigențelor statuate în Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Deși în textul proiectului nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția manifestărilor de corupție, totuși, se reține completarea notei informative cu fundamentarea economico-financiară în vederea estimării mijloacelor financiare necesare pentru implementarea dispozițiilor promovate prin proiect.

11.11.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector principal

